

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XVII.

V Ljubljani, v soboto, dne 14. aprila 1934.

Štev. 43.

Apel na davčno upravo

Prejemamo vedno pritožbe trgovcev, da tudi pri najbolj vestnem proučevanju davčnih predpisov ne morejo teh vedno razumeti, ker prihajajo vedno novi predpisi v takšni množini, da jim ni več mogoče slediti. Poleg tega pa si ti predpisi dostikrat nasprotujejo, so nad vse nejasni in nedosledni. Poslovni ljudje izgubljajo vsled teh nejasnosti ogromno časa in včasih še ne uganemo pravo. Jasno je, da za to nejasnost ni direktno kriva davčna uprava, vendar pa je upravičen apel na njo, da to stanje upošteva in da gre davkoplačevalcem na roko, da ne bodo še po nepotrebnem izgubljali časa.

Zlasti velike sitnosti povzročajo predpisi glede skupnega in splošnega davka na poslovni promet. Ti predpisi so tako komplicirani, da jih ne zmagujejo niti davčni strokovnjaki. Ali bi bilo res nemogoče, da bi davčna uprava enkrat jasno razložila davkoplačevalcem, katere dolžnosti jim nalaga splošni in katere skupni davek. In kaj če bi davčna uprava ustanovila kar posebno posvečevalnico za davčne zadeve, ki bi brezplačno dajala davkoplačevalcem potrebna in avtentična pojasnila. Ta posvečevalnica bi seveda morala biti lahko dostopna, imeti bi morala dovolj osebja in sicer potrpežljivega in ustrezljivega. Saj je na vse zadnje tudi v interesu davčne uprave, da bi se davkoplačevalci z zaupanjem obračali na njo in da bi videli v njej tudi dobrohotnega svetovalca in ne le neizprosnega izterjevalca.

Posebne težave se obljublajo sedaj s taksiranjem računov. Vse večje trgovine imajo seveda v zalogi stare račune, ki se morejo uporabljati v blokkih vezanih še nadalje. Treba je le te račune kolkovati. Trgovci bi to tudi hoteli storiti ter jih poslati davčni upravi, da jih prekolkuje. Toda v vsej Ljubljani ni bilo do 12. aprila ne kolkov po 50 par in ne onih po 1 Din. Ljudje hočejo izpolniti svojo dolžnost, pa je ne morejo. Pri tem so prizadeti še trafikanti, ki bi mogli že dosti prodati teh kolkov. Samo v eni trafiki bi mogli v enem dnevu prodati teh kolkov za 6000 Din, a jih niso imeli! Kakor že dostikrat, tako se bo najbrže tudi sedaj zgodilo, da bodo prejeli trgovci kolke šele v zadnjem hipu in potem bo križ in težava, kako takoj ustreči predpisom. Apeliramo na davčno upravo, da že sedaj upošteva, da ni krivda davkoplačevalcev, če ne bo moglo izdajanje po novem kolkovanih računov funkcionirati takoj v redu. Naj se davčna uprava po tem ravna, zlasti še, ker bo izdajanje teh računov itak tako zamudno, da bo trpelo vse poslovanje.

Trdi se, da se bodo prodajali računi z natisnjenimi kolki le na davkariji in ne tudi po trafikah. Zakaj to? Zakaj se ne bi prodajali tudi po trafikah, ki so po vsem mestu, da ni nakup računov zvezan z izgubo časa!

Prav isto velja tudi za davčne knjižice za hišno služinčad! Tudi te naj bi se prodajale tudi po trafikah. Naj se vendar ne sili ljudi, da morajo izgubljati čas, kadar opravljajo svojo davčno dolžnost. Pa ker smo že pri teh kartah, ki se imenujejo »Poreske karte za kućnu poslugu« in ki veljajo mesto 50, 52 Din. Zakaj niso izdane s slovenskim besedilom. Ni trgovskega podjetja, ki ne bi slovenskim odjemalcem pošiljalo račun v slovenskem jeziku. Zakaj se tudi v finančnem ministrstvu ne bi ravnali po tem edino možnem trgovskem principu? Zakaj s takšnimi odredbami še večati nejevoljo ljudi?

Treba upoštevati tudi to, da zadene

novi davek na račune zlasti težko manjša trgovci in da kljub 50 param ta obremenitev nikakor ni majhna. Posebno v specerijski stroki in v vseh trgovinah, kjer se prodajajo cenejši predmeti. Pri srednjem prometu letnih 300 tisoč Din znaša ta davek nad 10.000 Din letno, torej prav znatno vsoto. Tudi se ni čuditi, če detajlisti niso navdušeni, kadar morajo konstatirati, da bo n. pr. plačala velika tekstilna tvrdka, ki prodaja par oblek ali preprog v vrednosti 10.000 Din na dan, le 10 Din tega davka, dočim bo plačal mali trgovec, ki bo prodal 100 strankam za po 25 Din

blaga po 50 Din davka. A še težje je to nerazmerje pri branjevkah in branjevcih!

Položaj za trgovca je vsled novih davčnih bremen že itak nad vse težaven. Nepotrebno in napačno je, če bi se poostiril ta položaj še vsled nejasnosti davčnih predpisov in vsled premale ustrežljivosti s strani davčnih organov in davčne uprave. Le v interesu dobrega plačevanja davkov je, da se ta naš apel ne prezre, temveč v celoti upošteva. Bo to tudi v največjo korist davčni morali, ki je tudi za davčno upravo največje važnosti.

Novi varčevalni ukrepi vlade

Znižanje dnevnic poslancev in senatorjev — Redukcija draginjskih doklad poročenih uradnic — Znižanje tantiem v državnih podjetjih

Večkrat smo že poudarili, da ne spadamo med one, ki priporočajo zniževanje uradniških prejemkov, ker se s temi prihranki doseže samo to, da se zniža obtok denarja in da se iz gospodarstva vzame natančno tako velika vsota, kolikor znašajo prihranki na plačah. Tej slabi posledici znižanja plač pa se je vlada s svojo zadnjo uredbo o redukciji draginjskih doklad poročenim uradnicam ter z nekaterimi drugimi varčevalnimi ukrepi srečno izognila s sklepom, da se ves na ta način prihranjeni denar uporabi za nastavitve nezasedenih učiteljskih in proforskih mest. S tem ostane ista količina denarja v prometu, samo denar je bolj socialno razdeljen. Ukrepi vlade zaslužijo zato tudi vse priznanje in odobravanje.

V naravi stvari je, da je tudi najbolj pravična redukcija plač za vsakega prizadetega nad vse nesimpatična, ker pač pomeni zmanjšanje prejemkov. Pa tudi v tem pogledu je imela vlada srečno roko, ker je dala sama dober vzgled s tem, da hoče znižati tudi prejemke poslancev in senatorjev za celih 1500 Din na mesec. Redukcije plač je treba začeti zgoraj, ne spodaj, je bila že od nekdaj zahteva ljudstva in to zahtevo je vlada izpolnila. S tem pa so postale redukcije mnogo bolj simpatične delo prizadetim samim, ker po znani izkušnji se vsaka bolečina zmanjša, čim več ljudi jo občuti, zlasti pa, če zadene tudi višje.

Prav tako simpatična je odredba vlade glede tantiem v državnih podjetjih. Te tantieme so bile v nekaterih zavodih silno visoke in so znašale tudi po par stotisoč na leto za enega upravnega svetnika. Pri sedanjih težkih finančnih krizah je bila redukcija teh mnogo preveč munificentnih tantiem pač neodložljiva nužnost. Sklep vlade glede redukcije tantiem določa med drugim: Število članov upravnega odbora pri monopolski upravi se zniža od 12 na 8, ki pa ne smejo dobivati več ko 2000 Din mesečno, število članov nadzornega odbora se zniža na 5 in ti ne smejo prejemati več ko 800 Din mesečno. Število upravnih svetnikov v državni sladkorni tvornici se zniža

od 8 na 3, njih mesečna nagrada pa bo znašala le 1000 Din in 10 kg sladkorja. Koncem leta imajo pravico na tantiemo, ki pa ne sme presegati 24.000 Din. Podobni ukrepi bodo izdani tudi za vsa druga državna podjetja.

Končno je sklenila vlada redukcijo draginjskih doklad poročenih uradnic. V glavnem določa uredba:

Če prejemata mož in žena popolne osebnosti draginjske doklade, potem se ženi znižajo od 100—30%, v razmerju z možovo plačo. Podobno se znižajo draginjske doklade poročenim uradnicam, če je mož urad. pripravnik, kontraktualni uradnik ali dnevničar. Pri mesečni plači nad 2500 dinarjev se znižajo ženi drag. doklade za 100%, pri plači do 1600 za 75%, pri oni do 1100 za 50% in pod 1100 za 30%. Isto velja tudi za žene, poročene s samoupravnimi uslužbenci. Na drag. doklade pa nima pravice žena moža, ki se bavi s samostojnim delom s pridobitnim namenom.

Te določbe pa veljajo le za žene, ki žive v skupnem gospodarstvu z možem.

Podobno se znižajo nameščencem in nameščenkam draginjske doklade, če so tudi njih roditelji drž. nameščenci ali nameščenske in žive z njimi v skupnem gospodarstvu.

Tudi upokojenkam po novem zakonu se na podoben način znižajo draginjske doklade.

Nadalje je vlada sklenila, da se znižajo rodbinske draginjske doklade, če je več članov rodbine uslužbenih v drž. službi.

Urede se nadalje potnine za potovanja v tujino in bodo veljale enake potnine za vse vrste uradnikov. Končno je vlada znižala še nagrade dnevničarjem in prejemke pripravnikov ter kontraktualnih uradnikov.

Z ozirom na izčrpano moč davkoplačevalcev so bili vladni ukrepi nužnost, ker pa se ti prihranki uporabijo za nastavitve dosedaj brezposelnih kandidatov na uradniška mesta pa je ukrep vlade tudi socialno koristen. Javnost je zato sprejela vladne ukrepe z odobravanjem.

Novi davčni predpisi

Trgovski krogi si nikakor niso na jasnem glede davčnih predpisov, ki so se uvedli z zakonom o izpremembah in dopolnitvah zakona o neposrednih davkih z dne 18. februarja 1934. Ta nejasnost obstoja v prvi vrsti pri prometenem davku, ki je že sam na sebi — po svoji naravi — nepregleden in kompliciran, ki ga pa delajo še bolj nepreglednega in kompliciranega zakonski predpisi sami, ker so raztreseni v najrazličnejših zakonskih določilih.

Pred vsem je treba imeti prd očmi, da imamo dve obliki prometnega davka, in sicer:

1. splošni davek na poslovni promet in
2. skupni davek na poslovni promet.

Skupnemu davku na poslovni promet

so zavezani samo oni predmeti (telesne premične stvari), ki so v tarifi o skupnem prometenem davku izrečno naštet, dočim je splošnemu prometenemu davku podvržen promet vseh ostalih predmetov, kakor tudi promet osebnih storitev.

Z novim zakonom z dne 18. februarja 1934 se ni ničesar spremenilo na dosedanjih določilih splošnega poslovnega davka in je pri tej davčni obliki ostalo vse pri starem. Tako se splošni prometni davek v izmeri 2% tudi v bodoče ne sme očitno preveliti na kupca, odnosno posebej zaračunati. Prav tako ne sme kupec od odškodnine, ki mu jo je zaračunal prodajalec, odbiti splošnega prometnega davka, ki pripada na nadaljnjo prodajo kupljene stvari. Temu nasproti pa je zakon z dne 18. febru-

arja t. l. spremenil nekatera določila o skupnem prometenem davku in določil, da je dolžan davčni zavezanec, ki mora ob nabavi (dobavi) plačati skupni davek, vpisati drugi pogodbeni stranki v račun (fakturo) posebej skupni davek na poslovni promet, kakor tudi luksuzni davek. Kdor ne ravna tako, o njem velja, da za dotični promet ni plačal davka. Kupec, ki prejme blago, ne da bi bilo v fakturi izrečno navedeno, da je skupni davek že plačan in zaračunan, plača za dotično blago skupni davek, kakor da bi bil blago sam proizvedel. Trgovec mora torej skrbno gledati na to, da prejme fakturo, v kateri je navedeno, da je skupni davek v izmeri toliko in toliko procentov od fakturirane cene že plačan. Pri skupnem davku namreč nimamo enotne stopnje, marveč so davčne stopnje za vsak predmet posebej določene v tarifi tabeli za skupni davek. Ker se pa pri osnovi za odmero skupnega prometnega davka morajo praviloma upoštevati ne samo fakturna vrednost blaga, temveč tudi vsi postranski stroški, kakor tudi transportni stroški z vsoto, ki odpade od dobavnega kraja do naročnikovega kraja, bo novo zakonsko določilo imelo za trgovstvo dalekosežne posledice.

Vsekakor že iz vsega tega sledi, da bodo morali trgovci v svoje lastno kritje voditi posebno evidenco ne samo o prometu z blagom, ki se je uvažalo iz inozemstva, temveč tudi o prometu z domačim blagom, in sicer:

1. glede onega blaga, ki je zanj že plačan skupni davek po drugi osebi, odnosno glede katerega imajo potrdilo v fakturi, da je plačan skupni davek in

2. glede blaga, za katero tega potrdila nimajo in so vsled tega dolžni, da plačajo skupni davek sami.

Vsa ta komplicirana materija o splošnem in skupnem davku na poslovni promet še posebej, kakor tudi vsi ostali davčni, taksni in trošarinski predpisi so zbrani in sistematično obdelani v knjigi: »Naše finančno pravo: Neposredni davki, trošarine in takse«, ki bo v prihodnjih dneh izšla v tiskarni »Merkur« d. d. v Ljubljani, Gregorčičeva ulica 23.

Sušec Štefan.

Kongres jugoslovanskega trgovstva v Skoplju

Kakor smo že javili, bo dne 12. in 13. maja kongres jugoslovanskega trgovstva v Skoplju. Po kongresu bo skupno potovanje po južni Srbiji in se obiščejo ta mesta: Skoplje, Bitolj, Prilep, Ohrid, Gostivar, Tetovo, Skoplje.

Na kongresu ki bo veličastna manifestacija jugoslovanskega trgovstva, se osnuje Centrala zvez združenj Jugoslavije. Prireditelj bo zvezana z zanimivim potovanjem, ki je še zlasti zanimivo za nas Slovence, ker še jako malo poznamo te zgodovinsko in prirodno velike in lepe pokrajine, običaje in življenje prebivalstva.

Zveza trgovskih združenj v Ljubljani vabi vse trgovstvo, da se v čim večjem številu prijavi za udeležbo na kongresu in za potovanje Skoplje—Bitolj—Prilep—Ohrid—Gostivar—Tetovo—Skoplje in nato domov.

Udeleženci uživajo velike vozne olajšave, pa tudi za prehrano in prenočišča bo poskrbljeno.

Zveza trgovskih združenj sprejema prijave še nekaj dni, najdalje pa naj se prijavijo udeleženci do 18. t. m.

STARA PESEM

Iz Holandske se je vrnilo 60 naših delavcev, ki so bili že več let na Holandskem. Prišli so s svojimi rodbinami in tako čaka naše socialne ustanove nakrat naloga, da poskrbe za 200 oseb. Stara pesem trpljenja naših izseljencev se kar naprej ponavlja. Mladi in zdravi odhajajo v tujino, izmučeni in onemogli se vračajo iz tujine brez vseh sredstev. Kdaj bo že konec tragike naših izseljencev!

Letna skupščina združenja trgovcev v Ljutomeru

Trgovci Ljutomersko-gornjeradgonskega sreza so se dne 10. t. m. sestali v lepem številu v gostilni »Triglav« v Ljutomeru na letni skupščini svojega združenja, ki je bila mestoma precej živahna in borbeno, toda le zaradi težkega položaja trgovstva. Vsi sklepi so bili soglasni, kar priča, da je trgovstvo ljut. sreza enodušno za svojimi voditelji v borbi za svoje pravice.

Skupščino je otvoril predsednik Vilar, ki je po izvršenih formalnostih pozdravil zastopnika Zbornice za TOI, zbor. svetnika Milka Senčarja iz Ptuja, nadalje zastopnika Zveze trg. združenj Čeha iz Murske Sobote, zastopnika soboškega združenja Nemea, zastopnika obrtnega društva gosp. Reicha in zastopnike obrtniških združenj. Vdanostna brzojavka Nj. Vel. kralju in pozdravna ministru trgovine in industrije sta bili sprejeti z odobravanjem, nakar se je predsednik spomnil 5 umrlih članov, katerih spomin so zborovalci počastili na primeren način. Za overovatelja zapisnika sta bila izvoljena Pušenjak in Sušec.

Predsednik je v svojem poročilu obširno orisal vedno težji položaj trgovine v preteklem letu in omenil med vzroki nazadovanja nadaljnji padec cen kmetijskim produktom, nazadovanje kupne moči kmetijskega prebivalstva, ki tvori v srezu pretežno večino, zmanjšanje izvoza, zakon o zaščiti kmeta, ki je le odložil odplačilo kmetijskih dolgov, ni pa dal poslovnim krogom gnotnega nadomestila, in neurejenost denarnega vprašanja sploh. Očrtal je razne ukrepe, ki so bili storjeni brez pravega načrta in uspeha tako, da so plačilne težkoče trgovine vedno večje in težje. Položaj se je poslabšal tudi vsled izpremembe zakona o direktnih davkih, taksah in trošarinah, ki nalaga trgovcem nova in težja bremena. Poleg tega se niso samoupravne doklade znižale, ampak ponekod celo še povišale. Ostrejša davčna praksa pa je nadalje še bolj poostila stisko trgovine. Nadalje je omenil tudi povišanje železniških in drugih tarif, nesmotreno izvajanje javnih del, škodo, ki jo trpi trgovina po kartelih, dalje neprimernost nekaterih zaščitnih carin, ki samo podražujejo blago in večajo dobiček s tujim kapitalom osnovane industrije, ter zahteval upravno reformo v smislu decentralizacije in ustanovitve gospodarskega sveta. Opisal je delo združenja v vseh teh zadevah ter navedel tudi nekatere uspehe, ki jih je trgovstvo doseglo, tako zoper krošnjarstvo, ki pa še ni zatrito, zoper konzume in nabavljalne zadruge in neupravičeno trgovanje. Za vse svoje redke uspehe se mora trgovstvo zahvaliti samo svoji organizaciji, Zbornici in Zvezi, ki dobiva sedaj svoj vrhovni borbeni organ v Zvezi vseh trg. združenj v državi. Z apelom, naj se trgovci oklenejo svoje organizacije ter naj v njej vneto sodelujejo v svojo korist, v korist gospodarstva in naše lepe domovine, je končal predsednik svoje poročilo, ki so ga zborovalci sprejeli z odobravanjem.

Zastopnik Zbornice, svetnik Senčar je nato izrekel pozdrave te korporacije ter se v daljšem govoru bavil z izpremembami zakona o obrtnih, vprašanjem krošnjarstva, poslovanjem trgovskih potnikov in z davčnim vprašanjem, glede katerega je poudaril, da zahtevajo trgovci Dravske banovine samo enake pravice. Posebej je opozoril na nove določbe glede taksiranja računov in omenil, da bo določba o povračilu 25% takse kupcu pospešila ovrhu. Orisal je tudi splošni položaj trgovine ter obžaloval, da ni navzoč noben nar. poslanec, ki bi prav na takih skupščinah lahko spoznal težnje in zahteve trgovcev. Zavrnil je očitke Zbornici in trgovcem sploh, da uganjajo demagogijo ter pokazal na ostro davčno prakso pri nas, ki je v nasprotju s prakso drugod, kjer so davčni odbori znižali davčne predpise za 40 do 50%. Zahteval je določitev zdravega gospodarskega sistema ter priporočal žilavo združeno delo, da bo mnenje gospodarskih krogov prišlo do svoje zasluženosti veljave. Tudi njegov referat, ki je bil mestoma precej temperamenten, so zborovalci nagradili z vihnim odobravanjem.

Zastopnik Zveze trg. združenj g. Čeh je poročal o delovanju Zveze ter se nadalje bavil z zavarovanjem trgovcev in s poslovnim časom. Zahteval je tudi volitev novih davčnih odborov, v katerih naj bodo zastopani trgovci ter otvoritev železniške zveze preko Hodoša. G. Reich je izrekel

pozdrave Trg. obrtnega društva ter opisal delovanje davčnega odbora v Ljutomeru.

Iz tajniškega poročila je bilo posneti, da je združenje štelu na koncu leta 1933 234 članov. Pravih prijav je bilo 16, odjav pa 28, v glavnem v strokah, ki so v zvezi s kmetijstvom. Trgovskih uslužbencev je 80 pomočnikov in 50 vajencev, prijavljenih tekom leta 27 pomočnikov in 20 vajencev, odjavljenih 28 pomočnikov in 12 vajencev (oprostjenih 8). Obrtno nadaljevalno šolo je posečalo 18 vajencev. Obširno se je bavilo tajniško poročilo z delom uprave, ki je razvidno iz visokega števila dopisov (684). Blagajniško poročilo je izkazovalo 62.740 Din prometa, izdatkov 28.717 Din, prejemkov 34.022 Din, prebitka 5305 Din. Premoženje združenja znaša 42.244 Din.

V imenu nadzorstva je poročal predsednik g. Hrastelj ter predlagal upravi razrešnico s pohvalo predsedniku in tajniku, kar je bilo soglasno sprejeto. Prav tako je bil odobren proračun za tek. leto, ki predvideva Din 30.000 izdatkov in ravno toliko prejemkov.

Glede služb. glasila Zveze so se zborovalci izjavili, da naj izhaja list 14dnevno na 6 straneh, naročnina pa se naj poviša. O izpremembi pravil pa niso hoteli glasovati, ker se ne strinjajo s skrajšano učno dobo, v ostalem pa oblast lahko sama izpremeni pravila, če je to potrebno.

Nato so soglasno in z odobravanjem odobrili resolucijo, ki ugotavlja najprej vedno težji položaj trgovine in omalovaževanje trgovskih teženj ter zahteva: pametno zaščito tudi za trgovce, znižanje raznih tarif in zaščitnih carin, zakon o kartelih, omiljenje davčne prakse osobito v Dravski banovini, pavšaliranje pridobnine za manjše trgovce, pravilno obdavčenje industrijskih prodajalen, olajšave pri taksiranju računov, dobavo domače soli tudi Dravski banovini, pritegnitev zastopnikov gospodarstva k trg. pogajanjem, upravno reformo v smislu decentralizacije, revizijo staleža drž. upokojeincev ter ureditev denarnih razmer po predlogu Zveze industrijev za Dravsko banovino.

Pri slučajnostih se je vnela živahna debata o taksiranju računov po novem zakonu, o reviziji poslovnega časa in o potrebi, da se izvolijo v komasiranih občinah novi davčni odbori. Sprejet je bil tudi predlog, naj se reklamacijski odbori drugače sestavijo, dalje predlog glede otvoritve žel. zveze preko Hodoša in glede proslave 10letnice združenja, ki bo l. 1935. Uprava naj razmislija o tem, ali bi ne bilo primerno, da bi bil občni zbor Zveze takrat v Ljutomeru. Za delegata na skopljanskem kongresu je bil določen predsednik, ki je pred zaključkom skupščine odločno odklonil očitke, da trgovci vedno samo kričijo, ko pa poudarjajo povsod le svoje življenjske potrebe in s tem potrebe pametnega gospodarstva sploh. Želel je naposled, da bi nar. zastopnik sreza gojil tesnejše stike s trgovci in obrtniki ter na posebnih sestankih spoznaval njihove želje in zahteve. Nato je zaključil skupščino, ki je jasno pokazala solidarnost obmurskega trgovstva.

Adria prašek je boljši

Izredna doklada na uslužbenški davek

Davčni oddelek finančnega ministrstva je izdal pojasnilo o načinu pobiranja izredne doklade za vse obvezance uslužbenskega davka. Doklada znaša 1% celotnih prejemkov, ki so podvrženi uslužbenskemu davku. Od plačila doklade pa so oproščeni: hišna služinčad, delavci in dnevnicarji, graničarji, orožniki in podčastniki ter staroupokojeanci. Ker se doklade odmerjajo od kosmatih dohodkov, ki so podvrženi uslužbenskemu davku, se v osnovo za izračunavanje te doklade ne morejo všteti odbitki po čl. 93. zakona o neposrednih davkih.

Doklada se pobira obenem z uslužbenskim davkom. Kjer se uslužbenški davek plačuje po seznamu, se odteguje po seznamu tudi doklada. Višina doklade mora biti v seznamu posebej označena. Kjer se plačuje davek v znamkicah, se plačuje tudi doklada z nalepljanjem znamkic v knjižico uslužbenskega davka.

Pri prihodnjem izplačilu se bo pobirala tudi dosedaj še ne obračunana in pobrana doklada.

Nabavite si davčne karte za hišno služabništvo

Davčna uprava razglasi:

Po § 16 zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o neposrednih davkih in po členu 15 pravilnika k temu zakonu, Sl. list 149/17 z dne 28. februarja 1934 in Sl. list 194/24 z dne 24. marca 1934, znaša davek na dohodek hišnega služabništva na leto 50 Din za vsako osebo.

Za dokaz o plačnem davku služi davčna karta, ki se mora nabaviti za vsako osebo najkasneje do konca meseca januarja vsakega leta, odnosno v 15 dneh po sprejemu v službo.

Davčna karta velja za leto dni za eno služabniško osebo, neglede na osebo, čas zaposlitve in višino dohodka. Poslodavec, ki davčne karte vobče ne nabavi ali je ne nabavi pravočasno, plača za kaznen petkratno vrednost davčne karte. Karta se glasi na ime poslodavca in jo mora ta nabaviti; plačani davek pa si lahko nadomesti od uslužbenca.

Davčna karta se kupi pri davčni upravi za skupni znesek 52 Din. Službodavec mora na karti takoj izpolniti s črnilom svoje ime, priimek, kraj stanovanja in leto za katero velja.

Da se poslodavci izognejo vsakih kazenskih posledic, se vabijo, da takoj nabavijo omenjene davčne karte pri davčni upravi za mesto v Ljubljani, Vodnikov trg št. 5/II. soba št. 14.

TAKSIRANJE RAČUNOV

Finančni minister je odredil, da se dne 21. aprila izroče v promet monopolni računi s takso 0-50 Din in 1 Din, prtljažne matice in mlinski računi po 0-50 in 1 Din ter spremnice za rečni promet z dosedanjjo takso 2 Din, a s popravkom v takšni rubriki. Dosedanje prtljažnice in mlinske račune zamenjujejo do 19. julija davčne uprave za taksne znamke.

CENE JUGOSLOVANSKEGA LESA V ITALIJI

Po notiranju gospodarskega sveta v Rimu so bile cene jugoslovanskega lesa v Italiji te: prima bukovina iz Slavonije, obrobljena 450 do 475 lir, slavonska prima hrastovina po 640 do 680, sortirane deske po 530 do 570 lir za kubični meter.

POVPRAŠEVANJA

Švicarska tvrdka išče zastopnika za Jugoslavijo. Švicarsko podjetje, ki proizvaja suhi ferment za kisanje smetane (Trocken-Rahmsäuerungs-Ferment) za proizvodnjo sirovega masla, išče za celo državo zastopnika s strokovno izobrazbo. Interesenti naj se obrnejo na švicarski konzulat v Zagrebu, Draškovičeva ulica 30.

»SLUŽBENI LIST«

Mr. banske uprave Dravske banovine z dne 14. aprila objavlja med drugim: Norme o sestavi rudninskih tvarin in asfaltnih snovi kakor tudi o njihovem preizkušanju — Odredbo glede obrestne mere v poslovanju zastavljalnici — Proračun mestne občine Ormož in pravilnik o odmeri in pobiranju občinske davščine od postelj za prenočevanje tujcev — Razne razglase sodišč in uradov ter razne druge objave.

Po svetu

Nj. Vel. kralj se je vrnil v Beograd iz Niške banje, kjer je prebil velikonočne praznike.

Zun. minister Jevtić odpotuje v nedeljo v Ankaru, kjer ostane tri dni. Na povratku se ustavi tudi v Carigradu.

Bolgarska pomorska organizacija »Narodni Zgovor« priredi potovanje po Jadranskem morju in namerava stopiti v prijateljske odnose z našo »Jadransko stražo«.

Kralj Zogu je odpotoval v Francijo, da dobi večje posojilo, s katerim bi se mogel otresti finančne odvisnosti od Italije.

Mušanov je baje izjavil, da podpiše Bolgarska balkanski pakt, če se ji dovoli večje mednarodno posojilo pod vodstvom Francije.

Predsedstvo razorožitvene konference se je odgodilo do konca aprila, da bi se med tem časom mogla dokončati diplomatska pogajanja. Plenarna seja konference bo 23. maja. V Zenevi je zopet zavladal optimizem glede razorožitvenega vprašanja.

Nemška vlada je odgovorila na angleško demaršo zaradi večjih nemških kreditov za letalstvo in mornarico. Vsebinski odgovor pa še ni bila objavljena.

Francoski zunanji minister ne pride v Berlin, ker ni nobenega jamstva, da bi prišlo med Nemčijo in Francijo do sporazuma v razorožitvenem vprašanju.

Bivši angl. zun. minister Chamberlain je imel govor, v katerem se je izjavil proti izolaciji Anglije in za francosko zahtevo skupnega nastopa proti sili, ki bi kršila mir, ker je v tem največje jamstvo, da ne pride do nobene napadalne vojne. Tudi med drugimi angleškimi parlamentarci se opaža preorientacija v smislu Chamberlainovega govora.

Posl. Fabiani je v interpelaciji v madjarskem parlamentu odkril, da naj bi bilo priznanje sovjetske Rusije s strani Madjarske protiudarec proti balkanskemu paktu. Ker pa je k temu paktu pristopila tudi Turčija, se je protiudarec ponesrečil.

Organizacija avstrijskih vladnih moči je sedaj razdeljena tako, da so vse bivše stranke združene v patriotski fronti, vse bojne organizacije pa v brambni fronti.

Dollfussu se ni posrečilo, da bi hajmverovske brambne organizacije vstopil v brambni fronti, temveč je moral pristati na to, da imajo hajmverovci v tej fronti svojo organizacijo in da je bil za vrhovnega komandanta te fronte imenovan knez Starhemberg, ki dobi kot tak tudi mesto v vladi.

Avstrijski hitlerjevci so v zadnjem času zopet začeli z atentati. (To pot so si izbrali za cilj svojih atentatov razne cerkve.

Avstrijska krščansko socialna stranka je sklenila, da se razpusti in da celotno preide v patriotsko fronto.

1200 uradnikov je odpustila avstrijska vlada, ker so pripadali nar. socialistom ali hitlerjevcem.

Stavijskijeva afera še vedno raste na obsegu in je te dni pariški odvetnik Moro-Giafferi obtožil kot skrivca tudi bivšega drž. tožilca Pressarda.

Dalimierovega drž. podtajnika Louisa Davida so našli umorjenega v stanovanju. David je bil baš pozvan od preiskovalnega sodnika na zaslišanje o Stavijskijevi aferi. Pripomniti treba, da je sodišče že zahtevalo od parlamenta izročitev bivšega ministra Dalimiera. Novi umor je nad vse povečal že itak silno ogorčenje francoske javnosti vsled naravnost neverjetnih škandalov, ki prihajajo v Stavijskijevi aferi vedno znova na dan.

Češkoslovaško-poljski spor se je zopet poostрил in so pri tem zlasti aktivni poljski listi.

Novo italijansko križarko »Em. Filiberto di Savoja« spuste dne 22. t. m. v morje. Križarka ima 7500 ton.

Združene države Sev. Amerike so odpoklicale svoje atlantsko bojno brodovje s Tihega oceana, ker je popustila napetost med Japonsko in U. S. A.

Na žitni konferenci v Rimu je izjavil zastopnik Argentine, da se ne more Argentina ravnati po sklepih londonske konference in da bo vrgla na trg za 1 milijon ton žita več, kakor ji je prisodila konference.

Denarstvo

STANJE NARODNE BANKE

Po izkazu z dne 8. 4. se je stanje Narodne banke v prejšnjem tednu spremenilo tako-le (vse številke v milijonih Din):

Zlata in devizna podloga se je povečala za 54 na 1.845,5, in sicer se je zlata podloga zmanjšala za 22,5 na 1.743,2, tuje valute so narasle za 0,17 na 0,19, devizna podloga pa se je povečala za 27,7 na 102,1.

Devize, ki ne spadajo v podlogo, so padle za 31,5 na 23,3. — Vsota kovane denarja se je povečala za 12,5 na 249,9.

Posojila so se zmanjšala za 15,0 na 1.861,4 in sicer eskomptna za 14,9 na 1.624,5, lombardna pa za 0,07 na 236,8.

Obtok bankovcev se je znižal za 46,4 na 4.186,0, zato pa so obveze na pokaz narasle za 62,8 na 1.006,4. Obveze z rokom pa so padle za 36,1 na 989,4.

Skupno kritje se je povečalo od 35,54% na 35,55%, samo zlato pa se je znižalo od 34,10% na 33,57%.

NEMCIJA ZAHTeva ODLOG ZA SVOJE TUJE DOLGOVE

Na konferenci z ameriški, angleškimi, švicarski, holandski in švedskimi upniki je izjavil dr. Schacht, da Nemčija priznava svoje tuje dolge in da jih tudi hoče plačati. Ne more pa Nemčija plačati teh dolgov v devizah, ker jih nima. Zato je odlog transference plačil neizbežen. Tudi znižanje obrestne mere bi bilo le pravično. Dr. Schacht je nadalje izjavil, da nikakor neče nabavljati sirovine s pomočjo novih dolgov, ker bi se hotel rešiti starih. Vse pomanjkanja deviz bo morala Nemčija omejiti uvoz sirovin, kar bo seveda omejilo obseg svetovne trgovine. — Splošno se sodi, da bo Nemčija sploh ustavila transferna plačila v gotovini.

Adria prasek je boljši

Izkaz Čsl. narodne banke z dne 7. 4. izkazuje (v milijonih Kč): zlata podloga 2.661,3 (neizpremenjeno), devize in valute 51,9 (—12,5), druga gotovina 255,1 (—6,4), eskompirane menice 896,8 (+31,0), lombard 936,4 (—20,9), ostanek drž. dolga 2.142,9 (—1,6), obtok bankovcev 5.707,7 (+163,8); kritje se je zmanjšalo od 42,6 na 40,9%.

Po zadnjem izkazu Avstrijske narodne banke z dne 7. 4. se je obtok bankovcev zmanjšal za 64 na 917 milijonov, menični portfeuille za 10 na 298, dočim je zlata podloga ostala skoraj neizpremenjena. Kritje se je povečalo od 18,8 na 19%, pri tem pa zvezni dolgovi niso všteti.

Hranilne vloge v nemških hranilnicah so se v februarju dvignile za 329,5 na 11.601,4 milijonov mark. Od novih vlog odpade 70,5 milijonov na pripise obresti.

Kritje nemške marke se je v zadnjem tednu povečalo od 6,7 na 6,9 odstotkov, čeprav se je zlata podloga zopet znižala in sicer za 6,5 milijonov mark. Zmanjšale pa so se druge obveze banke.

Zaključna bilanca Banke za mednarodna plačila v Baslu izkazuje za 31. marec nazadovanje za 273 na 940 milijonov š. fr. V glavnem je to nazadovanje posledica padca naložb od 450 na 150 milijonov. Dividenda bo znašala ko lani 6 odstotkov.

OTVORITEV MILANSKEGA VELESEJMA

V četrtek je bil svečano odprt milanski velesejem, na katerem je zastopana Jugoslavija v posebnem paviljonu. Posebno pozornost vzbuja v našem paviljonu propaganda s pomočjo filma o naravnih krasotah naše države, o njenem lesnem bogstvu in njeni razviti živinoreji. Število razstavljalcev na velesejmu je zelo veliko. Velesejem napravlja vtis, da so se gospodarske razmere na svetu poboljšale.

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

Posrebno poročilo tiskovskega lista

Devizno tržišče

Tendenca nestalna; promet 2.702.948,13 dinarjev

V primeri s preteklim tednom je tekoči borzni teden zaključil z neznatnim porastom deviznega prometa v višini 59 tisoč Din. Občutno prometno razliko izkazuje predvsem deviza Trst, katere je bilo v tem tednu nabavljeno za 728 tisoč Din manj nego v prejšnjem, dalje London (— 235 tisoč Din) in Din deviza (— 297 tisoč Din), medtem ko se je nasprotno povečal promet v devizi Pariz za 787 tisoč Din ter v avstr. šilingih za 313 tisoč Din, kot je razvidno iz spodnje primerjalne razpredelnice:

Amsterdam (minuli teden 47), a tekoči teden 32, Berlin (—), 1, Bruselj (—) 3, Budimpešta (—) 5,1, Curih (18) 12, Dunaj (526) 839, privatni kliring, Din-deviza (564) 267, avstr. kliring, London (578) 343, Newyork (50) 54, Pariz (45) 832, Praga (88) 239, Solun (88) — boni, Trst (728) 30, vse v tisočih Din.

Narodna banka je intervenirala v Londonu, katerega je bilo z njenim posredovanjem zaključeno za Din 120.000— in v Parizu, ki ga je dala na razpolago za Din 80.000—.

Promet v avstrijskem privatnem kliringu je ostal napram prejšnjemu borznemu tednu skoroda nespremenjen in se je povečal za Din 16.000— na 1.090.000 Din.

Avstrijski šilingi so bili trgovani v privatnem kliringu na bazi Din 9-15 do Din 9-25 dne 9. in 10. t. m., od srede 11. t. m. dalje pa po višjih tečajih od Din 9-20 do Din 9-30. Največji zaključki so bili perfektnirani na bazi 9-25 in 9-30.

Boni grške Narodne banke tokrat niso beležili nalik devizama Dunaj in Budimpešta.

Devizna tečajnica tekočega tedna očituje manjše nestalno osciliranje deviznih tečajev pri Amsterdamu, Berlinu, Londonu in Trstu s tendenco navzdol ter le pri Bruslju dvigajočo se tendenco.

Temeljem spodnje tečajnice od ponedeljka, odrosno peka tekočega tedna je oslabil tečaj Amsterdama za 1,12 točke, Berlina za 7,78 točke, ki je obenem največji tečajni padec v tem tednu, dalje Londona za 0,33 točke in Trsta za 1,33 točke. Nasprotno se je v tem razdobju tečaj Bruselja okrepil za 0,55 poena, dočim je bil Curih trgovan na dosednji bazi Din 1 tisoč 108,35 za denar in Din 1113,85 za blago. Ostale na tukajšnji borzi beležene devize so v petek dosegle svoj ponedeljkov (od 9. t. m.) tečaj.

Devize	9. IV. 1934.	13. IV. 1934.
	najnižji Din	najvišji Din
Amsterdam	2317,63	2328,99
Berlin	1358,47	1369,27
Bruselj	800,52	804,46
Curih	1108,35	1113,85
London	176,75	178,35
Newyork	3394,39	3422,65
Pariz	225,88	227,—
Praga	142,23	143,09
Trst	294,01	296,41
Avstr. šil.		
kliringu	9-15	9-25
	9-20	9-30

Notic ostalih deviz ni bilo.

Efektno tržišče

Tendenca še vedno stalna.

Notice državnih papirjev so tudi v tem tednu ostale po večini brez znatnejših izprememb, kakor nam predločuje naslednja efektna tečajnica:

7% investicijsko posojilo 9. aprila 71 do 72, 10. aprila 70—72, 11. aprila 71—73, 12. aprila 71—72, 13. aprila 71—72,50.

Agrarne obveznice 9. aprila 35,50 do 36,50, 10. aprila 36—36,50, 11., 12. in 13. aprila 36—37.

8% Blair 9. aprila 54—55, 10. aprila 53,50 povpr., 11. aprila 54,50—55, 12. in 13. aprila 54—55.

7% Blair 9. aprila 52—53, 10. aprila 52,50 povpr., 11. aprila 52,50—53, 12. aprila 52—53, 13. aprila 52,50—53.

Seligm. obveznice 9. aprila 65—67, 10. aprila 65 povpr., 11. in 12. aprila 66—68, 13. aprila 66 povpr.

Begluške obveznice 9. aprila 52—53, 10. aprila 51—53, 11. aprila 52—53, 12. aprila 53—54, 13. aprila 54—54,75.

Vojna škoda 9. aprila 313—314, 10. aprila 307 zaključ., 11. aprila 310—312, 12. IV. ponudba 312,50, 13. aprila 313—314.

V razdobju tekočega tedna so okrepile svoje tečaje Agrarne obveznice za pol točke, Seligmanove obveznice za eno točko, a Begluške obveznice za dve točki v povpraševanju in eno ter tričetrt točke v ponudbi.

Vojna škoda je bila na torkovem borznem sestanku zaključena po Din 307,—, dočim je bilo v četrtek eksekutivnim potom prodano 12 komadov po Din 292,—.

Bančni in industrijski efekti niso notirali, razen Kranjske industrijske družbe, ki je vseskozi beležila Din 250,— za blago.

Žitno tržišče

Tendenca mirna.

Cene so v tem tednu ostale nespremenjene, prometa ni bilo.

Žitna tečajnica tekočega tedna je bila sledeča:

Žito:

Koruza (cena za 100 kg fco vagon):
času primerno suha s kvalitetno garancijo, navadna vozina, slovenska postaja, plačilo 30 dni Din 120,— do Din 122,50; popolnoma suha, s kvalitetno garancijo za maj, navadna vozina, slov. postaja, plačilo 30 dni Din 127,50 do Din 130,—.

Pšenica (cena za 100 kg fco vagon):
bačka, 79/80, zdrava, suha, rešetana, mlevska vozina, slov. post., plačilo 30 dni Din 147,50 do Din 150,—;

banatska, 77 kg, zdrava, suha, rešetana, mlevska vozina, slov. postaja, plačilo 30 dni Din 152,50 do Din 155,—.

Mlevski izdelki:

Moka (cena za 100 kg fco vagon):
bačka, nularica, slov. postaja, plačilo 30 dni Din 240,— do Din 242,50;

banatska, nularica, slov. postaja, plačilo 30 dni Din 250,— do Din 252,50.

Lesno tržišče

Tendenca nespremenjena mlačna.

Po vesteh inozemskih časopisov je bilo 6. t. m. pričakovati povišanja italijanske uvozne carine na naš les, kar pa se na srečo ni obistinilo. Vkljub temu pa se vest o povišanju še vedno vzdržuje. Te in slične vesti zelo kvarno vplivajo na naš izvoz lesa, kar onemogoča na eni strani kupcem pravo kalkulacijo, na drugi strani pa producentom pravčasno nabavo potrebnega okroglega lesa vsled pomanjkanja kalkulacijskih podatkov.

Ugodne pogodbe, znižanje vozarine in razne refakcije med Italijo ter Avstrijo so znatno dvignile konkurenčno sposobnost blaga iz Avstrije napram našemu lesu.

Sezija tramov je v polnem teku. Med tem, ko so se skoro čeli dve leti kupovali le trami in tramiči po noti, se prodaja sedaj tudi monte blago; zahteva se pa vedno le dobro tesano in suho blago.

Cene se sicer niso bogvekal spremenile, vendar pa gre tendenca stalno — čeprav počasi — navzgor.

V bukovini je situacija skoro popolnoma nespremenjena; še vedno se zelo lahko odda suha bukovina.

V oglju, zlasti v »canelli« je povpraše-

vanje še nadalje dokaj živahno, dočim kupčija v drvah počiva.

Na tukajšnji borzi je bilo tekom tega tedna zaključeno 12 vagonov tramov.

Povpraševanja:

Več vagonov tramov, 13/16—24/29, od 4—12 m dolžine, franko vagon italijanska meja.
Večjo količino tramov, monte, »uso Trieste«.
Več vagonov hrastovih podnic.
Večjo količino bukovih »pacconov«.
Več vagonov tavolek, 4 mm, 2-25 m, širina 9/10', franko vagon ev. Sušak.

Adria prasek je boljši

Devizni predpisi glede izvoza v Anglijo in Španijo

Agencija »Avala« objavlja: Finančni minister je odredil: 1. da morajo izvozniki našega blaga na Angleško počenši z dnem, ko se ta odlok razglasi v »Službenih novinah«, ponuditi na odkup Narodni banki tretjino deviz od vrednosti izvoza v Anglijo po tečaju in premiji Narodne banke;

2. da se za drugi dve tretjini deviz za izvoz na Angleško kakor tudi za tiste angleške funte, ki jih izvozniki prejmejo na račun 20% od izvoza v druge neklirinske države, in ki jih v smislu čl. 7 pravilnika o ureditvi prometa z devizami in valutami niso dolžni dati Narodni banki — uvede notiranje funta brez premije na domačih borzah v isti rubriki tečajnic, kjer se beležita avstrijski šiling in drahma.

3. da se 50% svobodnih deviz, ki jih naši izvozniki dobe za blago, izvoženo na Španijo, mora v celoti ponuditi Narodni banki na odkup po tečaju in premiji Narodne banke;

4. da se drugih 50% terjatev naših izvoznikov, blokiranih v Španiji, uporabi za plačilo uvoženega blaga iz te države;

5. da se prodaja teh blokiranih terjatev v Španiji, nastalih od plačila našega blaga, izvoženega v to državo po 23. januarju t. l., v svrhu plačila k nam uvoženega španskega blaga mora vršiti preko domačih borz, tečaj pesete pa notirati brez premije v isti rubriki tečajnic, kjer notirata šiling in drahma;

6. da se morajo obveznosti po izkazilih o zavarovanju valute za izvoz blaga v Španijo opravičiti, in sicer za 50% s potrdilom Narodne banke o odkupu deviz, za drugih 50% pa z dokumenti izvoznikov iz čl. 3 pravilnika o ureditvi prometa z devizami in valutami za uvoz blaga iz Španije, in z borzno zaključnico, ki velja kot nemo pooblastilo Narodne banke za kompenzacijo.

Mednarodni borzni indeksi

V tednu po Veliki noči je zavladovala na svetovnih borzah prijaznejše razpoloženje, kakor je razvidno iz teh števil: koncem I. 1927 10,3. 17,3. 24,3. 31,3. 7,4.

	100%	1934
London	82,5	79,9 80,4 80,4 80,4
Pariz	56,4	55,0 54,9 54,3 56,0
Berlin	32,2	32,2 31,8 31,8 31,6
Bruselj	28,1	26,9 26,4 25,9 27,1
Amsterdam	34,9	34,3 33,6 33,3 33,6
Stockholm	13,3	13,0 12,7 12,6 12,6
Curih	42,3	42,3 41,3 41,7 41,5
Dunaj	32,6	32,6 31,9 31,9 32,2
Praga	60,1	59,7 59,5 59,0 58,9
Newyork	62,7	62,8 61,0 61,9 64,4

Mednarodni borzni indeks se je v preteklem tednu dvignil od 43,3 na 43,8%.

VELIK DVIG AVSTRIJSKEGA LESNEGA IZVOZA

Avstrijski lesni izvoz je v prvih dveh mesecih t. l. porastel od 0,96 na 1,7 milijonov metrskih stotov v primeri z lani. Izvozila je lesa Avstrija v Italijo 650 tisoč, v Švico 400.000, v Nemčijo 330.000, v Madjarsko 238.000 in v Francijo 64.000 metrskih stotov. Vrednost izvoženega lesa sicer ni narasla v isti meri ko količina, vendar pa se je tudi vrednost dvignila od 7,3 na 11 milijonov šilingov.

Dr. Pirčeva sladna kava

je prvovrsten domač izdelek, s katerim pripravite zdravo, izdatno, redilno in ceneno pijačo za Vas in Vaše otroke.

Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pijo odrasli kot otroci z užitkom.

Zahteve slovenskih zadrug

Koncem občnega zbora Zveze slovenskih zadrug je bila sprejeta resolucija, v kateri se ugotavlja, da se je težka gospodarska kriza v naši državi še poslabšala z odredbami, ki so izšle proti kmetko-gospodarski produkciji in zadrugištvu ter se zato med drugim zahteva:

I. Izvršiti organizacijo gospodarstva, zlasti kmetijstva, po naprej določenem programu in omogočiti sredstva za proizvodnjo pod pogoji, ki jih kmetijstvo danes lahko prenese. Da se odstrani velika dispariteta cen med kmetijskimi in industrijskimi izdelki, naj se carinska in prometno-tarifna zaščita industrijskih izdelkov uredi tako, da ne bo šla na škodo kmeta-producenta, niti na škodo kmeta-konsumenta. Zadrugištvu je najboljša gospodarska oblika, ki naj služi kot temelj pri reorganizaciji gospodarstva po načrtu.

II. Kmetijske zadruge so organizacije kmetov samih in predstavljajo organizirano skupino kmetov-dolžnikov in kmetov-upnikov. Zato bi bilo treba z uredbo o zaščiti kmetov, ki je zaščitila posamezne kmete, izvesti tudi kmetijske zadruge od določb te uredbe. To je tem bolj potrebno, ker vsa sredstva, ki so na razpolago kmetijskim zadrugam izvirajo skoraj izključno od samih kmetov, in vse izgube kmetijskih zadrug padajo zopet na kmeta samega, kot vlagatelja ali kot člana, ki jamči s svojim premoženjem za zadruge. Razume se, da zadruge ne smejo izterjavati onih dolžnikov-kmetov, ki res ne morejo plačati. Glede na poseben značaj kreditnih zadrug je treba izvesti iz odst. čl. 3 uredbe o zaščiti kmetov vse kreditne zadruge in jih oprostiti dolžnosti bonificiranja 2% za

plačilo dolga, izvršeno pred dospelostjo. Če pa se zadruge ne osvobodijo dolžnosti omenjenega bonificiranja, prosimo kraljevske vlado, da nudi zadrugištvu sredstva, iz katerih bi se osnoval v okrilju Zveze fond za pokritje izgub zadrug, nastalih zaradi bonificiranja pri odplačilu dolga, izvršenem pred dospelostjo.

Sredstva, predvidena v čl. 6. uredbe o zaščiti kreditnih zadrug in njihovih zvez za ustanovitev sanacijskega fonda, niso dovoljna, da zadostijo svrhi. Zato naj kraljevska vlada najde pota, da v ta fond dotira iz državnih sredstev odgovarjajoče zneske, ki bi znašali vsaj toliko, kolikor doprinesejo zadrugišne organizacije same.

III. Izda naj se enotni zakon o pridobitnih in gospodarskih zadrugah. Nadalje se zahteva sprememba obrtnega zakona, da bi bile osvobodjene od obveznega članstva v združenjih in nadzorstva po Zbornicah za TOI celo one zadruge, ki so trgovske združbe, kar je vsekakor preveč zahtevano, ko tudi nadaljnja zahteva, da se še naprej dovoli davčna prostost tudi nabavljalnim zadrugam.

IV. Dolgotrajna gospodarska kriza na eni in dolgoletna zaščita kmeta na drugi strani sta povzročili težko nelikvidnost kreditnih zadrug. Zato apeliramo na kraljevske vlado, da nemudoma preskrbi zadrugištvu v § 14. uredbe o zaščiti kmeta obljubljeni lombardni kredit, ki pa mora biti dolgoročen, obrestna mera zanj pa vsaj 1% nižja, kakor je za zaščitene kmetijske dolgove. To je pogoj, da se reši pred izhitanjem najboljša in doslej najkoristnejša kmetijska organizacija, to je naše kreditno zadrugištvu.

Žalostna kronika

Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani je objavilo to okrožnico o otvorenih in končanih konkurzi in prisilnih poravnah izven konkursa za čas od 1. 4. do 10. 4. 1934.

A. OTVORJENI KONKURZI:

Primorska banovina: Lulić Ivan, trg., Perušič.

Vardarska banovina: Beresj Avram, trg., Skoplje.

B. RAZGLAŠENE PRISILNE PORAVNAVE:

Savska banovina: Medved Gjuro, steklar-na, Zagreb, Frankopanska 5a; Turković Franjo, Zagreb, Ilica 47; Žnidarić Jurij, trg., Strahominac.

Primorska banovina: Bebek N. Ilija, trg. z mešanim blagom, Hankompanija—Vitez; Kalderon D. Leon, trg. z mešanim blagom, Travnik; Škarica Marin, trg., Split.

Drinska banovina: Alkalaj I. Albert, trg. z usnjem, Sarajevo.

Zetska banovina: Stanić Dimitrije P., krojaški mojster, Kotor.

Dunavska banovina: Bek Andrija in Bek Marija roj. Buš, izdelovalnica opeke, Čile.

Beograd, Zemun, Pančevo: Mitrović Dragutin, izdelovanje opeke in trg., Beograd, Kneza Milutina ul. 136.

C. KONČANA KONKURZNA POSTOPANJA:

Savska banovina: Krivac Nikola, Ravna Gora.

Zetska banovina: Vujanac Andrija pok., bivši trg., Raška.

Dunavska banovina: Gligorijević K. Braća, trg., Lazarevac; Hatvani Josip, Bačka Topola.

Moravska banovina: Radovanović Isidor i sinovi, Kraljevo.

Vardarska banovina: Vučković Spiro, trg., Priština.

D. POTRJEJENE PRISILNE PORAVNAVE:

Drinska banovina: Marković Daša-Pajo, Sarajevo.

Dunavska banovina: Stefanović Stevan, gostilničar in njegova žena Danica roj. Gradić, Novi Sad.

Moravska banovina: Pavlić Lazdo in Milan, Vučitrn.

Vardarska banovina: Smailagić Hanči, trg., Skoplje.

* Podatke za Dravsko banovino smo izpustili, ker jih objavljamo sproti. Vse podrobne podatke daje tajništvo društva.

Zunanja trgovina

NAZADOVANJE ČSL. UVOZA SVINJ kažejo te številke:

Uvoženih	1934	1933
je bilo svinj	febr. marec febr. marec	
v vsem	5065 2061	12537 10379
iz Jugoslavije	2067 835	5439 4234
Madjarske	2010 91	2878 1932
Rumunije	416 270	2381 2595
Danske	461 449	511 475
Poljske	8 416	656 544

Masti je bilo uvoženo ton:

v vsem	926	758	1324	1558
iz USA	259	60	378	445
Nizozemske	253	86	147	350

* Bolgarska je naročila v Švici za 35 milijonov levov 6 lokomotiv, ki jih bo plačala z izvozom tobaka.

Avstrija je izvozila v marcu rezanega lesa v: Nemčijo 437, Italijo 2658, Švico 116, Madjarsko 1282 in Francijo 281 vagonov. Okroglega lesa pa je izvozila v: Nemčijo 780, Italijo 56, Švico 564 in Madjarsko 130 vagonov.

Madjarska bo dovolila Avstriji nadaljnji uvoz 1500 vagonov lesa.

Najcenejši osebni avtomobil na praški avtomobilski razstavi je veljal 16.600 Kč (odprti aero — 1 cilindrski voz 10 HP), najdražji češkoslovaški 12 cilindrski kabriolet Tatra.

Svetovna avtomobilska družba »Rolls Royce« izplača za leto 1933 17 odstotno dividendo, dočim jo je izplačala za leto 1932 le 10%, v prejšnjih letih pa je bila celo brez dividende.

Konkurzi in prisilne poravnave

Razglašen je konkurz o imovini: posestnika Smrekarja Ferda v Vel. Mengšu. Konkurni sodnik Hutter Ivan, upravnik mase odvetnik dr. Potokar. Prvi zbor upnikov pri sodišču v Kamniku dne 17. aprila ob 9, oglasitveni rok do 1. maja, ugotovitveni narok dne 8. maja ob 9.

Odpravlja se konkurz o imovini trdke Jugopromet, družbe z o. z., ker ni pokritja za stroške postopanja.

Poravnalno postopanje je uvedeno o imovini trgovca in posestnika C. Menardija v Ljubljani, registrovanega pod firmo C. Menardi, trg. agentura in komisija. Poravnalni sodnik Aysec, poravnalni upravnik odvetnik dr. Žužek. Narok za sklepanje poravnave dne 7. maja ob 10, rok za oglasitev do 1. maja.

Končno je poravnalno postopanje dolžnika Oberžana Ivana, peka v Zavodni pri Celju.

Potrjene so poravnave, ki so jih sklenili s svojimi upniki:

zakupnik oficirskega doma v Ljubljani Gjustibek Savo,

mestni stavbenik Kališnik v Celju (40% kvota, plačljiva v 10 mesečnih obrokih, počenši 2 meseca po pravomočnosti poravnave) in

imetnice slaščičarnice v Ljubljani Kolterer-Petriček.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Škrobi

in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4—6. Seleburova ul. 3.

Telefon št. 22-72.

RAZNO

Na konferenci, ki jo je priredila Zbornica v Splitu, je bila sprejeta resolucija, ki odklanja ustanovitev industrijske banke na podlagi obveznega podpisa delnic.

Za tuje filme plača Jugoslavija na leto 25 milijonov Din.

Balkanski film z ustanovnim kapitalom 20 milijonov frankov se ustanovi v Beogradu. Filmsko podjetje se ustanovi po sporazumu našega »Prosvetnega filma« in bolgarske filmske družbe »Raketa film«. Sklenjeni sporazum med obema družbama mora še potrditi trgovinsko ministrstvo.

V poslopju zagrebske policije je na stranišču eksplodirala bomba, ki pa je napravila le neznatno škodo.

Velika tihotapstva parfemskega blaga so bila odkrita v Zagrebu.

Ladjedelnica »Split« je imela lani 10,5 milijona Din prometa, skoraj še enkrat toliko ko v l. 1932. Popravila je lani 174 ladij, od teh 24 tujih. Še vedno pa je bila ladjedelnica deficitarna za 608.000 Din.

Državni monopol za izvoz, uvoz in prodajo premoga namerava uvesti belgijska vlada.

Na predlog gospodarskih organizacij je povabila nemška vlada 20 jugoslovanskih novinarjev na izlet po Nemčiji. Potovali bodo v velikem letalu »Hindenburg«, ki ima prostora za 36 potnikov.

Iz Francije je bilo prepeljano v blagajne Narodne banke 17 zaboječkov, v katerih je bilo 100.000 napoleonov v vrednosti 32 milijonov Din. Polagoma bo tudi drugo zlato Narodne banke prepeljano iz Pariza v Beograd.

Po podatkih grškega ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje je 60 odstotkov grškega prebivalstva bolno za veneričnimi boleznimi.

Z ledene plošče so pogumni ruski letalci rešili že vso posadko ponesrečenega parnika »Celjuskine«. Rešili so tudi voditelja ekspedicije prof. Šmida, ki pa je nevarno zbolel za pljučnico.

Cene kruhu, mesu in masti bodo znižali v Franciji, da se spravijo cene najpotrebnejših predmetov v sklad z deflacionistično politiko vlade.

Najmočnejše dosedaj znano razstreljivo je našla francoska policija pri sovjetskem špionu inž. Reichu. Novo razstreljivo je 84 krat močnejše od dinamita.

Vso svojo rodbino, očeta, brata, svakinjo, staro mater in teto je ubil neki 30letni Vendelin Čelko, znan divji lovec, ker mu je oče očital njegovo nevedno življenje. Streljal je tudi na orožnike, a so ga ti obvladali in uklenili.

Japonska pripravlja nov dumping in si cer bo skušala predvsem osvojiti trg s kolesi in svinčniki.

Požar je popolnoma uničil veliko tekstilno tovarnico Wiener v Lodzu, 13 delavcev je bilo težko ranjenih, dve delavki pogrešajo. Svak lastnika tovarnice je iz obupa skočil v ogenj. Škoda znaša približno pol milijona zlotov.

Program ljubljanske radio postaje

Nedelja, dne 15. aprila: 8.15: Poročila — 8.30: Gimnastika (Pustišek Ivko) — 9.00: Versko predavanje (p. Valerijan Učak) — 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz franč. cerkve — 9.45: Plošče — 10.00: Predavanje za delavce: Socialno skrbstvo mestne občine ljubljanske (Drago Kosem) — 10.30: Slovenske narodne s spremljevanjem radio-orkestra pojo ga. Ramšak-Nerantova, gđc. Mišičeva in gg. Gostič in Janko — 11.15: Slovanska glasba, izvaja radio-orkester — 12.00: Čas, plošče — 16.00: Uloga cepiv in cepljenja pri zatiranju živalskih bolezni (dr. Hribar) — 16.30: Pevski zbor »Zarja« iz Tacna pod Šmarno goro — 17.15: Dolinski šramel kvartet — 20.00: Radijski orkester — 20.45: Slovenski fantje (oktet) — 21.15: Harmonika solo, g. Edvard Kovač — 22.00: Čas, poročila, lahka glasba.

Ponedeljek, dne 16. aprila: 12.15: Plošče — 12.45: Poročila — 13.00: Čas, plošče — 18.00: Delovni red v enodružinski hiši z vrtom — dialog (ga. Lapajne) — 18.30: Nova plesna umetnost (Ferdo Delak) — 19.00: Plošče — 19.30: Zdravniška ura (dr. Bogomir Magajna) — 20.00: Plošče — 20.30: Prenos opere iz Beograda — V odmoru: Čas in poročila.

Torek, dne 17. aprila: 11.00: Šolska ura: Martin Krpan — lutkovna igra v 8 dejanjih, izvaja lutkovni odsek Sokola I. — 12.15: Plošče — 12.45: Poročila — 13.00: Čas, plošče — 18.00: Otroška ura: Pravljice (Ludvik Mrzel) — 18.30: Plošče — 19.00: Vzgoja mladine v Sokolu (Zagore Franc) — 19.30: O mornarici v Boki Kotorski (Huber Marjanovič) — 20.00: Duet dveh saksofonov (gg. Zihel in Nerat) — 20.45: Vokalni koncert ge. Zorke Levičnikove — 21.15: Radijski orkester — 22.10: Čas, poročila — 22.30: Angleške plošče.

Narodno gledališče v Ljubljani

Opera, začetek ob 20.

Sobota, dne 14. aprila ob 15.: Rusalka. — Dijaška predstava. Globoko znižane cene.

Nedelja, dne 15. aprila ob 15.: Carmen. Izven. Izredno znižane cene od 30 Din navzdol.

Ob 20.: Poljska kri. Izven. Znižane cene.

Ponedeljek, dne 16. aprila: Zaprt.

Torek, dne 17. aprila: Libuša. Izven.

Drama, začetek ob 20.

Sobota, dne 14. aprila: Kulturna prireditelj v Črni mlaki. Globoko znižane cene od 5—14 Din. Izven.

Nedelja, dne 15. aprila ob 15.: INRI. Izv. Globoko znižane cene od 6—20 Din.

Ob 20.: Zaprt. (Gostovanje v Smartnem pri Kranju.)

Ponedeljek, dne 16. aprila: Koncert Jugoslovanske akad. pevskega društva iz Zemuna. Izven.

Mlinska sita

svilena in volnena vseh vrst, stalno sveža na zalogi, kakor tudi vse ostale mlinske tehnične potrebščine pri

BRCAR & Co., Ljubljana

Kolodvorska 35
Telefon štev. 27-25

Trgovci in industrijci

Trgovski
list

se priporoča za
inseriranje

Higienske instalacije

kleparstvo, krovstvo, strelovodi

Jakob Fligl dediči

Ljubljana

Telefon 33-53

Rimska cesta 2

Gregorčičeva ulica 5